

Motion till riksdagen 2021/22:2170

av **Margareta Cederfelt (M)**

En bättre äldreomsorg med stöd av kvalitetsregister

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en bättre äldreomsorg med stöd av kvalitetsregister och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är tyvärr vanligt att många av de personer som insjuknar i demenssjukdom inte kan fortsätta att bo kvar i hemmet. Det finns även personer med många andra sjukdomar som tyvärr inte klarar av att bo kvar i sitt hem utan behöver flytta till ett vård- och omsorgsboende. Boende på ett vård- och omsorgsboende beslutas av kommunen medan det är regionen som ansvarar för hälso- och sjukvårdsinsatsen vid boendet.

Enligt Socialstyrelsen förväntas hjälpbehoven öka medan socialtjänstens insatser beräknas minska i och med att omsorgsinsatser beviljas i allt lägre omfattning än tidigare. Vidare beräknas antalet personer över 80 år öka från dagens 534 000 till 806 000 personer år 2030.

Riksrevisionen har i sin granskning ”Äldresatsningen – effektiviteten i statens kvalitetsregister i äldreomsorgen” visat att den satsning som alliansregeringen genomförde 2010–2014 inom äldreomsorgen, ”Sammanhållen vård av de mest sjuka äldre” med en satsning på systematiskt kvalitetsarbete med nationellt kvalitetsregister, inte förvaltats på avsett sätt under de senaste två regeringsperioderna och därmed har avsett resultat ej kunnat uppnås. Enligt Riksrevisionens rapport uppvisar inte äldreomsorgen den kvalitet som skulle kunna ha varit möjlig i det fall det systematiska kvalitetsarbetet hade genomförts i enlighet med de ursprungliga intentionerna.

Enligt Inspektionen för vård och omsorg (Ivos) årliga rapport till regeringen uttrycker Ivo i rapporten för verksamhetsåret 2019 att läget i vården är allt mer komplicerat beroende på den demografiska förändringen. Utvecklingen inom medicin, teknik och it bidrar också till behov av förändring och utveckling inom hälso- och

sjukvårdens samt omsorgens arbetsmetoder. Förändringen behöver dokumenteras och utvärderas. Förändringen inom hälso- och sjukvård samt omsorg pågår och kan inte stoppas upp. Förändringen påverkar planering, genomförande och utveckling. Det finns åtskilliga exempel som illustrerar att styrning och organisation av hälso- och sjukvård och omsorg inte följer med i den förändring som sker i det omgivande samhället.

Behovet av fungerande kvalitetsregister är betydligt mer omfattande än om kommunerna kan anställa läkare i egen regi. Problemet som Riksrevisionen beskriver handlar om behovet av systematik, dokumentation och utvärdering men också om behovet av innovationer och nya arbetssätt.

Dagens och morgondagens äldre samt deras anhöriga ställer redan idag rättmätiga krav på såväl möjlighet till påverkan som valfrihet och individuellt utformad omsorg.

Andelen äldre som vill vårdas i hemmet kan förväntas öka när medelåldern ökar. En effekt av ökad medelålder är att antalet personer som lever i parrelationer ökar. De demografiska förändringarna kommer att ställa krav på kompetensutveckling hos medarbetarna inom vård och omsorg.

För att kvaliteten i omsorgen av de äldre skall öka behövs fungerande kvalitetsregister. För att dessa skall fungera behövs nationella instruktioner och uppföljning även om genomförandet och insamlandet av information åvilar kommunerna. Det nationella ansvaret åvilar regeringen.

Margareta Cederfelt (M)